АКТИВІЗАЦІЯ ТВОРЧОГО РОЗВИТКУ ОСОБИСТОСТІ УЧНІВ

ЯК ФАКТОР ПЕДАГОГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ ВЧИТЕЛЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

Висвітлено завдання і концепцію Міжнародного дитячого конкурсу „GOOD LUCK", умови його проведення, вимоги до учасників. Проаналізовано участь українських дітей у цьому конкурсі. Варто зазначити, що сама ідея конкурсу – на основі театру створити конкурс-дійство – прецедент в сучасній педагогіці. Такий захід є прикладом об'єднання зусиль для вирішення актуальних питань освіти та виховання підростаючого покоління.

Ключові слова: Міжнародний дитячий конкурс, технології розвиваючого навчання.

Людмила ПЕТЬКО

Кандидат педагогічних наук

На сучасному етапі розвитку суспільства дедалі більшого значення набуває формування творчої ініціативної особистості. Особливе місце в процесі гуманізації освітнього простору належить художньо-естетичному циклу навчальних дисциплін, спрямованих на розвиток емоційно-чуттєвої сфери особистості, тому потреба в гуманізації сучасної освіти зумовила піднесення ролі предметів естетичного напряму.

Міжнародний дитячий конкурс з англійської мови „GOOD LUCK!" народився у 1996 р. і став таким довгоочікуваним і улюбленим для знавців англійської мови не тільки дітей з Московської області, але й для їхніх ровесників з усіх країн СНД і зарубіжжя.

Зрозуміло, що талант шукає своєї реалізації у будь-якому віці, а подібних конкурсів такого рівня для десяти-одинадцятирічних школярів, на жаль, немає. Це єдиний конкурс такого роду для школярів. Одне з головних завдань організаторів конкурсу – показати таланти і творчі можливості всіх учасників.

Конкурс „GOOD LUCK!" – це прекрасна можливість для талановитої, обдарованої юні заявити про себе, зробити перші кроки до усвідомлення своїх можливостей і подальшому їхньому втіленню в дорослому житті.

Конкурс має чітко виражену загальногуманітарну спрямованість. Від конкурсантів очікують не тільки гарних знань з англійської мови, але й творчого усвідомлення всього прочитаного, побаченого в музеях, театрах. Конкурсанти обирають для втілення на сцені перший-ліпший художній образ (будь-які фантазії), які повинні бути пов'язані з сучасними та актуальними тенденціями сьогодення. До того ж важливо не забути про тему конкурсу й розіграти її: *краса* як суб'єктивне поняття, притаманне герою або вчинку, повинна давати кожній людині естетичну насолоду і викликати душевні переживання.

Журі конкурсу „Good Luck!" – 2009: *Вайн Біллінгтон* (Велика Британія), *Марина Сьоміна* (м. Москва), Заслужений працівник культури РФ, професор *Д.Самітов* (м. Москва), голова оргкомітету конкурсу *В. Лаптєв* (м. Ногінськ), Заслужений діяч культури України та Росії, народний артист Росії, академік *С. Белза* (м. Москва), директор Міжнародного центру творчої ініціативи *Т. Гребєнщикова* (м. Москва), композитор, професор *О. Журбін* (м. Москва), режисер *С. Куніца* (м. Москва), народний артист Росії *Б. Стосков* (м. Москва), мистецтвознавець *С. Баратинскине* (м. Москва).

Конкурс закінчився... *Денис Кондратюк* (Україна) в обіймах *Т.Б. Гребєнщикової* (директор центру творчої ініціативи, м. Москва), голова оргкомітету конкурсу *В.М. Лаптєв* (Росія), кандидат педагогічних наук *Л.В. Петько* (Україна), головний експерт першого туру (англійського) *Вайн Білінгтон* (Велика Британія).

Підготовка та участь у цьому конкурсі дає можливість через інноваційні та інтерактивні технології навчання англійської мови розвивати творчість вихованців, формувати їхню активну життєву позицію. Не кожна дитина геніальна, але кожна – особистість.

Тому для якнайповнішого розвитку особистості вихованців у своїй роботі використовуємо технології розвиваючого навчання, інтенсифікації навчання на основі схемних та знакових моделей, тестові технології, навчання в малих групах (за здібностями школярів), метод проектів, технології навчання у грі, дискусії, впроваджуємо в навчально-виховний процес особистісно-розвивальний підхід.

Перед сучасними педагогами стоїть завдання пробудити потребу вихованців у творчості, дати їм відчути радість хвилини творчого піднесення.

А педагог може бути справжнім творцем тільки тоді, коли свою педагогічну діяльність він пов'язує зі своїм внутрішнім світом, зі своїм життєвим досвідом. Коли учитель – невтомний генератор ідей, тоді буде цікаво навчатися учням і буде результат.

Не новина, що сучасні випускники загальноосвітніх навчальних закладів, будучи добре інформованими, володіючи навчальними вміннями й навичками, недостатньо підготовленні до взаємодії із соціальним середовищем.

Міжнародний дитячий конкурс з англійської мови „Good Luck!" ми розглядаємо як структуру, в якій через „гру в театр" і засвоєння художньої культури в контексті загального розвитку дитини відбувається процес „обживання" конкурсантами світу, відбувається приєднання вихованців до різних мов культури (в нашому випадку – англійська, російська, музична, театральна).

Технологічно, щоб стати учасником цього міжнародного конкурсу, стати фіналістом і перемогти, – це виглядає так: крім звичних шкільних предметів, високого рівня володіння англійською та російською мовами для всіх конкурсантів обов'язкове отримання музичної освіти, а також те, що можна умовно назвати театральною освітою – це акторська майстерність, вокал, рух, мова. Та й сама ідея організаторів конкурсу – на основі театру створити конкурс-дійство – прецедент в сучасній педагогіці, розуміючи, що театр, виховання та освіта – це частини єдиного цілого. На конкурсі створено атмосферу театру, де творчість (як учасників, так і педагогів) є домінантою навчального-виховного процесу протягом усього періоду підготовки до нього.

Кожного року оголошується нова тема конкурсу. Темою „Good Luck – 2009" став вислів Ф. Достоєвського „Краса врятує світ (Beauty Will Save the Word)". Шлях до розуміння теми конкурсу – у входженні в театральний образ, пізнанні себе, вираження своїх почуттів, переживань. Оскільки кожен конкретний образ (чи то Райдуга, Юний Шекспір, Метелик, Сонячний промінець, Чиполліно) – це завжди вираження почуттів, це клубок емоцій, пристрастей, які кожен юний конкурсант переживає під час дійства на сцені.

Конкурсанти відтворюють тему конкурсу через призму свого сприйняття світу, подій, інших образів. Учнівське „Я" повинно зливатися з образом, думкою, яку необхідно розкрити за темою конкурсу. Для конкурсанта надзвичайно важливо вміти бути виразним у всіх своїх проявах, знайти адекватну зовнішню форму вираження почуттів, які він переживає, прояв своїх емоцій. А для цього

Дмитро Громико в образі „Чиполліно" (І місце), вихованець Ломоносовського ліцею (Росія).

Традиційно конкурсанти-фіналісти дають інтерв'ю для ОРТ: *Даша Шейдякова* – Божа корівка (Росія), *Настя Кулешова* – Музика (Білорусь), *Денис Кондратюк* (Україна) – Сонячний промінець.

необхідно інтелектуально, глибоко вивчити матеріал за темою конкурсу спочатку педагогу, а потім вже конкурсанту. Зрозуміло, що у десятиодинадцятирічного підлітка представлений образ може бути недосконалим, суперечливим, але вихованець виражає в ньому свою індивідуальність, висловлює своє розуміння теми конкурсу.

Після проходження відбіркових турів до участі в XIV Міжнародному дитячому конкурсі з англійської мови „Good Luck!" було запрошено 77 учасників (і кожен з них мріяв стати фіналістом), яких щиро зустріла Богородська земля (м. Ногінськ, Московська область).

Треба зазначити, що тема конкурсу 2009 року „Краса врятує світ" складна, дуже глибока, несе в собі філософське сприйняття світу. З пустою душею розкрити її неможливо. Тому кожний конкурсант мав багато міркувати, читати, споглядати.

І нам у процесі підготовки потрібно було багато поміркувати над образами учасників-конкурсантів з України, яку представляли 4 юних учасників, серед яких десятирічний *Денис Кондратюк* (м. Васильків, учень 5-го класу ЗОШ І-ІІІ ступенів №2), беззаперечний лідер української команди, став справжнім відкриттям конкурсу, улюбленцем глядачів і вболівальників. За висловом заслуженого діяча культури України, заслуженого діяча культури Росії, академіка *Ст. Белзи*, „цей талановитий хлопчик, Сонячний промінець з України, дійсно став прикрасою конкурсу" гідно витримавши конкурсний марафон, який складався з 12 іспитів з англійської мови: тестування (відповідь на 55 питань підвищеної складності), практика мови, аудіювання, творчий конкурс (представлення, захист образу „Сонячного промінця", виконання пісні, танець), твір англійською, твір російською, непідготовлене діалогічне мовлення, відповіді на питання (без підготовки) на сцені, асоціації побаченого.

Підготовка до творчого конкурсу (це як би конкурс у конкурсі) передбачає багатогранність цього процесу: сам виступ, вибір музичного супроводу, опрацювання жестів, міміки, поглядів (що призводить до різних асоціацій, внутрішніх переживань дитини), народжує у конкурсантів варіанти творчих думок, вражень, усвідомлених і неусвідомлених почуттів, приходять оригінальні, нестандартні рішення. Пісня „Pasadena", яку англійською мовою виконував Денис, та і сам образ Сонячного промінця, який став просто педагогічною творчою знахідкою (в пошуках якої я була протягом двох місяців), і ідея прийшла після того, як до моїх рук потрапила поема для дітей „Золотий промінець Софії", написаної доктором наук, професором Т.В. Блудовою, яку я прочитала на одному диханні. Або вибраний образ „Райдуги" для Каті Каліщук (м. Кривий Ріг, ЗОШ І-ІІІ ступенів №4 з поглибленим вивченням іноземних мов), який співпав з емоційністю та театральними здібностями дівчинки, яка була наймолодшою учасницею конкурсу. Як не згадати слова О.О. Бодальова про те, що для педагогів *розробка стратегії організації життя особистості*, яка дала б їй змогу досягти творчого зльоту, є першорядним завданням [2].

Здібність сконцентруватися і показати все, на що ти здатен – головна задача, яку треба розв'язати тим, хто вийшов у фінал. І хоча в день народження англійської королеви вдача посміхнулася лише 14 фіналістам, але досвід, надбаний тут, стане безцінним на життєвому шляху всіх 77 гудлаківців. Про це говорив заступник міністра культури Російської Федерації *Павло Хорошилов:* „Унікальність конкурсу в тому, що діти мають можливість продемонструвати знання англійської мови, проявити творчі

здібності, прилучитися до високого мистецтва, а також потоваришувати з ровесниками з інших країн. Конкурс проходить завжди в святковій атмосфері і сприяє розвитку творчих здібностей у підростаючого покоління".

Цього року головним призом для переможців і фіналістів (всього 14 конкурсантів) стала спеціально розроблена культурно-освітня поїздка до Австралії, до м. Сідней (адміністративний центр штату Новий Південний Уельс). Ця подорож дозволить фіналістам конкурсу, які багато і наполегливо працювали, побачити досягнення, якими славиться „Зелений континент", поглибити знання з англійської мови у Сіднейському університеті (заснованому у 1850 р.), який входить до двадцяти найкращих університетів світу, відвідати головний символ Сіднею – Оперний театр, де фіналістам буде надано унікальну можливість познайомитися з архітектурою будівлі та послухати оперу Дж. Верді „Аїда", погуляти по Королівському ботанічному саду з розумними папугами на плечі, помилуватися рідкісними за своєю красою і різноманітності Блакитними горами, побувати серед рибин різних розмірів у фантастичному Океанському акваріумі.

Щиро радів нашому успіху міський голова *С.Г. Іващенко,* який безпосередньо опікувався участю у конкурсі Дениса Кондратюка, вітали свого вихованця директор ЗОШ І-ІІІ ступенів №2 *Н.А Бєлікова* та директор Васильківської школи мистецтв, депутат міськради *Н.М. Кулик*, коли Дениско Кондратюк привіз до рідної школи дорогу відзнаку своїх творчих досягнень – ДИПЛОМ фіналіста XIV Міжнародного дитячого конкурсу з англійської мови „Good Luck!".

І сьогодні, коли в усьому світі дуже гостро стоїть питання щодо розвитку інтелектуального вектора, який визначає сучасні перспективи науково-технічного, технологічного, економічного, інформаційного, духовно-культурологічного, політичного розвитку країн, Міжнародний дитячий конкурс з англійської мови „Good Luck!" виступає прикладом об'єднання зусиль для вирішення актуальних питань освіти та виховання підростаючого покоління. Він стимулює у школярів мотивацію до навчання, підвищує рівень знань, розширює світогляд та ерудицію. *Я щаслива, що 12 моїх учнів стали учасниками цього конкурсу протягом останніх п'яти років!*

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Національна доктрина розвитку освіти. Указ Президента України від 17 квітня 2002 р. № 327/2002 // Дошкільне виховання. – 2002. – №7.

2. Бодалёв А.А. О предмете акмеологии // Психологический журнал. – 1993. – Т. 14.

Людмила Петько

Активизация творческого развития личности учеников как фактор педагогического мастерства учителя иностранного языка

Отражено задачи и концепцию Международного детского конкурса „Good Luck!", условия его проведения, требования к участникам. Проанализировано участие украинских детей в этом конкурсе. Следует отметить, что идея конкурса базируется на основе театра, создания конкурса-действия, а это прецедент в современной педагогике. Такое мероприятие является примером объединения усилий для решения актуальных вопросов образования и воспитания подрастающего поколения.

Ключевые слова: Международный детский конкурс, „Good Luck!", технологии развивающего обучения.

Liudmyla Petko

Activation of the creative development of students' personalities as the factor of pedagogical skills of a foreign language teacher

The article reflects the tasks and the conception of International children's contest „Good Luck!", the terms of its conducting, requirements to the participants. It analyses participation of Ukrainian children in this competition. It is needed to mark that the idea to create a competition-action on the basis of the theater is the precedent in modern pedagogics. This contest is an example of joined efforts for solving actual problems of teaching and education of rising generation.

Keywords: International children's competition, „Good Luck!", technologies of the developing teaching.